

Nutirpus sniegui atsiveria ne tik susikaupusios šiukšlės, bet ir dažniau matomi šunų ekskrementai, todėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamento specialistai primena apie keturkojų platinamas ligas ir kaip jų išvengti.

Praėjusiais metais Panevėžio regione buvo užregistruoti 9 šunų ir kačių platinamų ligų atvejai (toksokarozės ir toksoplazmozės – po 1 susirgimą, echinokokozės -7).

Šiais metais Panevėžio regione jau registruotas 1 toksokarozės (Rokiškio r.) ir 3 echinokokozės atvejai (1 – Panevėžio mieste ir 2 – Rokiškio r.).

Itin padidėjo sergamumas echinokokoze

2016-2017 m. Panevėžio regione užregistruota 10 echinokokozės atvejų. Sergamumo rodiklis padidėjo nuo 0,09 iki 0,32 atv./10 tūkst. gyv. (atitinkamai 3 ir 7 atvejai). Lyginant praėjusių metų Lietuvos ir Panevėžio regiono echinokokozės sergamumo rodiklius, sergamumo rodikliai Lietuvoje buvo beveik 2 kartus mažesni (0,19 atv./10 tūkst. gyv.).

Kaip žmogus gali užsikrėsti echinokokoze?

Dažnai šeimininkų neprižiūrimi šunys ar katės paleidžiami pasilakstyti be priežiūros, o nesurinkus ekskrementų užkratas gali būti paliktas bet kur: vaikų pamėgtose smėlio dėžėse, stadionuose, gėlynuose, daržo lysvėse. Sveiki šunys perduoda echinokoko kiaušinėlius, patekusius ant kailio ar liežuvio nuo užterštos aplinkos: laižant ar uostinėjant užsikrėtusius šunis, voliojantis žolėje ar pan. Taip pat svarbus užsikrėtimo šaltinis yra maistui ir namų ūkyje (pvz., daržų laistyme) naudojamas vanduo iš atvirų gamtinių vandenviečių, kurios gali būti užterštos laukinių gyvūnų ar šunų ekskrementais. Žmogus echinokokoze užsikrečia kaspinočių kiaušinėliams per burną patekus į virškinimo traktą.

Laikytis higienos ir tinkamai prižiūrėti šunis ir kates

- **Visada plauti rankas: po lauko darbų, po žaidimų smėlio dėžėje, pasinaudojus tualetu, prieš maisto gaminimą, valgi, po kontakto su augintiniu.**
- Po tekančiu vandeniu kruopščiai plauti daržoves, vaisius ir uogas. Negerti ir nenaudoti maisto gamybai, daržovėms, vaisiams, uogoms plauti atvirų telkinių vandens.
- Tinkamai įrengti ir apsaugoti smėlio dėžes. Smėlio dėžes reikėtų įrengti saulėtose

vietose, nes parazitų kiaušinėliai neatsparūs tiesioginiams saulės spinduliams. Taip pat svarbu vaikų smėlio dėžės apsaugoti nuo užteršimo. Kai smėlio dėžėse nežaidžia vaikai, jos turi būti uždengtos.

- Ikimokyklinio ugdymo įstaigose smėlis vaikų žaidimo dėžėse turi būti keičiamas ar atnaujinimas kasmet ir pagal epidemiologines reikmes, nustčius askaridžių, plaukagalvių, toksokarų kiaušinėlius.
- Reguliariai gydyti šunis ir kates nuo helmintų.
- Šunis vedžioti tik jiems skirtose aikštelėse.
- Saugoti aplinką nuo teršimo – surinkti ir išmesti į tam skirtą šiukšliadėžę šunų ir kačių ekskrementus.
- Neleisti šunims ir katėms laižyti veido, lėkščių, iš kurių valgo žmonės. Gyvūnus šerti tik iš jiems skirtų dubenėlių.
- Nešerti naminių gyvūnų (šunų, kačių) termiškai neapdorotais paskerstų gyvulių vidaus organais (kepenimis, plaučiais ir kt.) bei virtuvės atliekomis, kurios gali būti užkrėstos echinokokais.
- Tikrinti naminių gyvulių skerdieną;
- Ūkiuose ir fermose naikinti graužikus.

